

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 10C/10/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812213955
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Tengely
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2013:7812213955.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, samosudca JUDr. Marián Tengely, v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s. so sídlom Prievozská 6/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35697270 proti žalovanej R. Q., V. XX.XX.XXXX, P. Č. K. XXX, o zaplatenie 1.051,11 € istiny s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

Zaväzuje žalovanú uhradiť žalobcovi 387,23 € s ročným úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne od 16.07.2010 do zaplatenia všetko v mesačných splátkach po 50,00 € počnúc od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť, vždy do konca toho ktorého mesiaca pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením ktorejkoľvek splátky.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietá.

Nepriznáva žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú na zaplatenie 1.051,11 € s 0,05 % denným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 16.07.2010 do zaplatenia a náhradu trov konania.

Poukázal na skutočnosť, že so žalovanou uzavrel dňa 17.08.2007 Zmluvy č. A3143369 a č. A3143200, ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky. V zmysle predmetných zmlúv zapožičal žalobkyni 2 ks SIM kariet, ktoré jej umožnili využívať telekomunikačné služby žalobcu, nakoľko k obom SIM kartám boli priradené účastnícke telefónne čísla. Pri uzavretí Dodatku k Zmluve č. A3143369 odpredal žalobca žalovanej mobilný telefón značky Sony Ericsson W595s za kúpnu cenu 1,00 € a pri uzavretí Dodatku k Zmluve č. A3143200 odpredal žalobca žalovanej mobilný telefón značky Sony Ericsson W595s za kúpnu cenu 1,00 €.

Tým, že žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytovaných služieb vyfakturovaných v období 2010/03 - 2010/05, porušila zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatkov k Zmluvám č. A3143369 a č. A3143200 časť následky neplnenia si zmluvných povinností, je povinná zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 663,88 €. Žalobca pokusom o pokonávku zo dňa 01.07.2010 oznámil žalovanej sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty, vyzval ju na úhradu dlžnej sumy v dostatočnej lehote a následne v zmysle článku 4 Všeobecných podmienok ukončil platnosť Zmlúv č. A43143200 a č. A3143200. Žalovaná na pokus o pokonávku nereagovala žiadnou ani čiastočnou úhradou.

Uplatnil si aj úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade so Všeobecnými podmienkami, článok 11, bod 11.14, počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie, t.j. od 16.07.2010. Žalovaná takto dlhuje žalobcovi čiastku za neuhradené služby vo výške 387,23 € a čiastku za zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 663,88 €, t.j. celkom sumu 1.051,11 €.

Na nariadenom pojednávaní dňa 30.01.2013 sa žalobca nezúčastnil, ale svoju neúčasť ospravedlnil a súhlasil s vykonaním dokazovania v jeho neprítomnosti.

Súd podľa ust. § 101 ods. 2 OSP pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy, preto súd pojednával v neprítomnosti žalobcu

Žalovaná na pojednávaní súhlasila s dlhom na hovornom vo výške 387,23 €. Namietala zmluvnú pokutu z dôvodu jej výšky a jej neprijateľnosti. Do problémov sa dostala preto, že začala podnikať ako živnostníčka a nemala dostatok finančných prostriedkov na platby za mobily. Všimla si, že v žalobe má uvedené aj IČO avšak mobily si zobrala ako fyzická osoba, medzitým živnosť aj vrátila, preto si myslí, že sa na vzťahujú predpisy o ochrane spotrebiteľa. Navrhla, aby súd nepriznal zmluvnú pokutu a čo sa týka istiny, žiadala o priznanie splátok vo výške 50,00 € mesačne, nakoľko nemá finančné prostriedky.

Súd sa v konaní oboznámil s listinnými dôkazmi a to so Zmluvou o pripojení č. A3143369 a č. A3143200 zo dňa 17.08.2007, Dodatkami k Zmluvám, ako aj s faktúrami za sporné obdobie, s pokusom o pokonávku zo dňa 01.07.2010 s doručenkou a Všeobecnými podmienkami účinnými od 01.10.2006.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu čo do vyhovujúcej časti je dôvodná a preto v tejto časti žalobe vyhovel. Nárok žalobcu sa opiera o Zmluvy o pripojení vrátane, Všeobecných podmienok ako aj Dodatky k uvedeným zmluvám a faktúry za poskytnuté služby.

Súd na právny vzťah účastníkov aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, pretože v danom prípade sa jedná o právny vzťah medzi účastníkmi vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, kde na jednej strane vystupuje žalobca ako poskytovateľ služby, ktorá tvorí predmet jeho podnikania a na druhej strane žalovaná ako spotrebiteľ.

Podľa § 52 ods. 1 - 3 OZ v znení do 31.12.2007 (v čase uzavretia zmluvy)

(1) Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

(2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(3) Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 - 2 OZ v znení do 31.12.2007 (v čase uzavretia zmluvy)

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

Podľa § 42 ods. 4 písm. a), b) zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických telekomunikáciách, je účastník povinný používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami, platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa ust. § 43 ods. 1, ods. 5 písm. b) uvedeného zákona, sa zmluvou o pripojení podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Medzi účastníkmi boli uzavreté zmluvy o poskytovaní služieb verejnej telekomunikačnej siete, ktorých súčasťou boli i Všeobecné zmluvné podmienky poskytovania služieb. Pri uzavretí zmlúv zároveň žalobca odpredal žalovanej 2ks mobilných telefónov značky Sony Ericson W595s, za zníženú kúpnu cenu 1,00 €. Na základe týchto zmlúv žalovaný poskytoval žalovanej služby, avšak tá za ne nezaplatila v lehote splatnosti ani v dodatočne poskytnutej lehote na plnenie. Súd ju preto zaviazal úhradou dlžnej sumy za poskytnuté telekomunikačné služby vo výške 387,23 €.

Podľa ust. § 559 ods. 1 OZ, zanikne dlh splnením.

Podľa § 517 ods. 1 - 2 OZ:

(1) Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

(2) Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Žalobcom uplatňované úroky z omeškania súd nepriznal práve z dôvodu, že sa v danom prípade jedná o spotrebiteľský vzťah a bolo potrebné naň aplikovať ustanovenia § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v platnom znení k prvému dňu omeškania s poukazom na ustanovenie § 10a citovaného nariadenia. Základná úroková sadzba ECB k prvému dňu omeškania predstavovala 1,00 % a bola navýšená o 8 percentuálnych bodov v súlade s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., preto súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9,00 % ročne.

Podľa ust. § 544 ods. 1 - 3 OZ:

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a OZ, môže súd neprimerane vysokú zmluvnú pokutu znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 23. 05. 2012 sp. zn. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

V zmysle ust. § 53a ods. 1 OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej v texte len ako „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav (naviac) zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Na základe uvedených skutočností, súd žalobu v prevyšujúcej časti (na zaplatenie zmluvnej pokuty) zamietol z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53 ods. 1 OZ. Zo zmlúv o pripojení, ktoré uzavrela žalovaná dňa 17.8.2007, resp. z dodatkov zo dňa 5.10.2009 jednoznačne vyplýva, že zmluvy uzatvárala žalovaná ako fyzická osoba nepodnikateľ.

Z výpisu zo živnostenského registra vyplýva, že žalovanej vzniklo oprávnenie na poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia 15.9.2008 a na poskytovanie služieb v lesníctve a poľovníctve 1.4.2009. Skutočnosť, že žalovaná počas trvania zmluvného vzťahu nadobudla živnostenské oprávnenie, nezmenila charakter zmluvného vzťahu, nakoľko účastníci zmluvného vzťahu nevykonali zmenu ohľadom charakteru zmluvy o pripojení, pretože z listinných dôkazov toto nevyplýva. Preto bolo potrebné vec posúdiť nie ako vzťah medzi žalobcom a žalovanou ako živnostníčkou, ale ako vzťah medzi žalobcom a žalovanou ako fyzickou osobou nepodnikateľom - bežným spotrebiteľom.

Žalovaná požiadala o možnosť zaplatiť žalované sumy v splátkach, keďže jej momentálna finančná situácia nedovoľuje splniť dlh naraz.

Podľa § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

S ohľadom na uvedené skutočnosti súd priznal žalovanej možnosť splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach vo výške 50,00 € mesačne. V prípade, že by sa žalovaná dostala do omeškania so zaplatením čo i len jednej splátky, malo by to za následok splatnosť celého dlhu, ktorý by potom žalovaná musela zaplatiť naraz.

Podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Súd v súlade s uvedeným ustanovením náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava (§ 204 ods. 1 OSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. (všeobecné náležitosti § 42 ods. 3 OSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (osobitné náležitosti § 205 ods. 1 OSP).

Podľa § 205 ods. 2 OSP, možno odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (§ 6 ods. 4 zákona č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).

Ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakatľa, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202 OSP), rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca (§ 374 ods.4 OSP).